

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Rhenen
Postbus 201
3910 AE RHENEN

ONDERWERP	Beoordeling IBT omgevingsrecht 2022-2023	TELEFOONNUMMER	0639632192
DATUM	30-01-2024	E-MAILADRES	jeroen.van.dam@ provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-390265605-13006	DOMEIN/OPGAVE	BDO
VAN	Jeroen van Dam	TEAM	BEI
BIJLAGE	Overzicht verbeterpunten		

Geacht college,

Uw gemeente heeft in het kader van Interbestuurlijk Toezicht (IBT) informatie toegezonden over uw taakuitvoering in 2022-2023 op het gebied van het Omgevingsrecht. Wij hebben deze informatie beoordeeld. In deze brief leest u onze beoordeling.

Oordeel over uw taakuitvoering omgevingsrecht

Ons oordeel over uw taakuitvoering luidt:

- Vakgebied Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) - Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (VTH): voldoet deels.
- Vakgebied Monumenten / Archeologie: voldoet.

Het oordeel ten aanzien van het vakgebied Wabo luidt 'voldoet deels'. Wij constateren dat u nog niet alle verbeterpunten van de vorige beoordeling hebt uitgevoerd. Deze verbeterpunten zijn ook voor de beoordeling over 2022-2023 relevant. Deze verbeterpunten treft u aan in de bijlage. Wij gaan ervan uit dat u uitvoering geeft aan deze verbeterpunten bij het opstellen van nieuw VTH-beleid (onder de Omgevingswet 'uitvoerings- en handhavingstrategie' genaamd). Als wij bij de volgende beoordeling constateren dat u geen of onvoldoende uitvoering heeft gegeven aan de verbeterpunten, kan dat gevolgen hebben voor de beoordeling 2023-2024.

Toelichting beoordeling

Bij het uitvoeren van onze wettelijk toezichtstaak hanteren wij de Verordening systematische toezichtinformatie provincie Utrecht (hierna: IBT-verordening), het Beleidskader Interbestuurlijk Toezicht 2021-2024 en de interventieladder die landelijk tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken. Het beleidskader vindt u via de volgende link: www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/bestuurlijke-zaken/interbestuurlijk-toezicht, onder het kopje "Beleidskader en Uitvoeringsagenda". Een toelichting op de interventieladder is te vinden op onze website www.provincie-utrecht.nl/werkwijze-ibt.

Omdat uw taakuitvoering in de vorige beoordelingen als 'voldoet deels' is beoordeeld, valt u onder het reguliere toezicht. Dit betekent dat we de ontvangen toezichtinformatie inhoudelijk hebben beoordeeld. Daarnaast hebben onze toezichthouders op 7 november 2023 een gesprek gevoerd met een adviseur ruimtelijke ordening / coördinator IBT omgevingsrecht en een VTH-beleidsmedewerker. De informatie uit dit gesprek is in deze beoordeling meegenomen.

Hieronder leest u per vakgebied een toelichting op deze beoordeling.

Wabo – VTH

Bij de beoordeling van de informatie voor het vakgebied VTH hebben we getoetst of uw gemeente de processen zodanig heeft ingericht dat deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Wij baseren ons hierbij op de wettelijke eisen voor deze processen, zoals vermeld in hoofdstuk 5 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht en hoofdstuk 10 van de Ministeriële regeling omgevingsrecht. Deze proceseisen staan ook bekend als de BIG-8 cyclus.

Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de gemeentelijke thuishaken (VTH-beleid / U&H-strategie thuishaken)

In de beoordelingsbrief over uw taakuitvoering in 2021-2022 is als belangrijk verbeterpunt genoemd de tijdige vaststelling van het gecombineerde jaarverslag/uitvoeringsprogramma. Een ander belangrijk verbeterpunt dat genoemd is, is om bij het programmeren van activiteiten met betrekking tot RO en Bouw rekening te houden met de doelen en prioriteiten uit het beleid. De voorgenomen activiteiten voor RO en Bouw moeten concreter worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma en in het jaarverslag dient hierover duidelijker te worden gerapporteerd. Tot slot is in de beoordelingsbrief aangegeven dat wij ervan uitgaan dat u in 2023 geactualiseerd VTH-beleid vaststelt.

Het Jaarverslag Uitvoering & Handhaving Omgevingsrecht Rhenen 2022 en Uitvoeringsprogramma Uitvoering & Handhaving Omgevingsrecht Rhenen 2023 zijn net als vorig jaar laat in het jaar vastgesteld, namelijk op 23 juni 2023. Door het jaarverslag en uitvoeringsprogramma zo laat vast te stellen is bijsturing binnen de operationele cyclus (voorbereiden, uitvoeren, monitoren) van de BIG-8 cyclus niet goed mogelijk. Daarnaast is niet goed mogelijk om in de begroting voldoende personele en financiële middelen te vragen om de in het uitvoeringsprogramma geprogrammeerde activiteiten uit te voeren om de doelen te bereiken. Wij geven u in overweging mee om de BIG-8-cyclus aan te laten sluiten bij de P&C-cyclus.

Verder wordt in het uitvoeringsprogramma met betrekking tot RO en Bouw, ondanks dat hierover in de vorige beoordeling verbeterpunten zijn aangegeven, onvoldoende rekening gehouden met de doelen en prioriteiten uit het beleid. Zoals in de vorige beoordelingsronde ook is aangegeven, geeft u in bijlage 5 slechts aan welke prioriteiten er zijn. In het uitvoeringsprogramma gaat u zeer summier in op de landelijke prioritaire onderwerpen. U heeft ten aanzien van al deze prioriteiten geen activiteiten geprogrammeerd voor 2023. Ten aanzien van Milieu hebben wij de landelijke prioritaire onderwerpen risicovolle inrichtingen en brandveiligheid opslag gevaarlijke stoffen niet teruggevonden op de productbladen van de ODRU, zodat onduidelijk is welke activiteiten de ODRU ten aanzien van deze onderwerpen gaat uitvoeren. Kortom, net als in de vorige beoordelingsronde stellen wij dus vast dat de voorgenomen activiteiten voor 2023 concreter moeten worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma en in het jaarverslag hierover duidelijker dient te worden gerapporteerd. Dit geldt voor RO en Bouw en Milieu.

Wij beoordelen uw taakuitvoering voor VTH over de periode 2022-2023 om bovenstaande redenen als 'voldoet deels'.

Een overzicht van de verbeterpunten is als bijlage bij deze brief gevoegd.

Uniform Uitvoerings- en Handhavingsbeleid voor de basistaken omgevingsdienst (U&H-strategie regio Utrecht)

In de beoordelingsronde 2022 is vastgesteld dat uw college op 22 februari 2022 de U&H-strategie regio Utrecht had vastgesteld, maar dat het een groeidocument betreft. Ook is vastgesteld dat er nog geen uniform uitvoeringsprogramma is vastgesteld op basis van de U&H-strategie regio Utrecht. In de regio wordt de U&H-strategie de komende jaren nog doorontwikkeld en wordt nagedacht over een uniform uitvoeringsprogramma. Ondanks deze lopende doorontwikkeling, zullen wij de huidige U&H-strategie regio Utrecht in 2024 beoordelen. Eventuele

verbeterpunten die bij de beoordeling in 2024 naar voren komen, zullen met u en de regionale werkgroep worden gedeeld om mee te nemen bij de doorontwikkeling.

Verordening Kwaliteit VTH

Wij toetsen of uw college jaarlijks evalueert in hoeverre de kwaliteitscriteria worden nageleefd door de omgevingsdienst én de eigen organisatie. Daarnaast toetsen wij of uw college daarover mededeling doet aan de gemeenteraad. De kwaliteitscriteria hebben betrekking op opleidingen, kritische massa en frequentie van de uitvoering van taken per medewerker. Deze criteria zijn in uw gemeente van toepassing op de basis- en plustaken die de Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU) uitvoert en de VTH-taken die uw eigen organisatie uitvoert.

Over de naleving van de kwaliteitscriteria voor de taken die door de ODRU worden uitgevoerd en de taken die uw eigen organisatie uitvoert, is net als voorgaande jaren geen jaarlijkse mededeling aan de gemeenteraad aangetroffen. Een evaluatie, waaruit moet blijken in hoeverre uw organisatie en de ODRU voldoen aan de kwaliteitscriteria, ontbreekt net als voorgaande jaren. In het uitvoeringsprogramma voor 2023 geeft u dit zelf ook aan, maar geeft u niet aan wanneer u de evaluatie precies gaat uitvoeren.

Het is van belang dat uw gemeente erop stuit dat uw eigen VTH-organisatie en de ODRU aan de kwaliteitscriteria voldoen en dat u de gemeenteraad daarover actief informeert. Wij verzoeken u dringend jaarlijks een evaluatie uit te voeren en ook hierover te rapporteren aan de gemeenteraad, zodat duidelijk wordt in hoeverre uw eigen organisatie én de ODRU voldoen aan de kwaliteitscriteria en waar de knelpunten liggen.

Monumenten en Archeologie

Bij de beoordeling van dit vakgebied hebben we getoetst of sprake is van adequate vergunningverlening, of de monumentencommissies goed functioneren en in hoeverre er sprake is van adequate advisering in het kader van de archeologische monumentenzorg.

Wij beoordelen de uitvoering van het taakveld Monumenten en Archeologie als 'voldoet'. Bij omgevingsvergunningen voor Rijksmonumenten is advies gevraagd aan de adviescommissie. Archeologie maakt structureel deel uit van de vergunningverleningsprocedure.

Verbeterpunten

U heeft niet de volledige toezichtinformatie voor erfgoed aangeleverd. Hierdoor kunnen wij onze toezichtstaak niet goed uitvoeren. Ten aanzien van rijksmonumenten heeft u wel een jaaroverzicht van de adviescommissie aangeleverd waarin staat waarover de commissie heeft geadviseerd, maar dit is alleen een overzicht van uitgebrachte adviezen door de commissie over zowel rijks- als gemeentelijke monumenten. U dient in het vervolg een overzicht aan te leveren van aanvragen om omgevingsvergunningen met betrekking tot rijksmonumenten waarop de volgende gegevens zijn vermeld: adres, verleend/geweigerd, monumentenregisternummer, voorgelegd aan monumentencommissie (ja/nee). Ten aanzien van archeologie heeft u in uw informatietabel niet de kolommen "verleend of geweigerd" en "planaanpassing (ja/nee)" ingevuld. Deze kolommen moet u in het vervolg ook invullen.

Toezichtregime komende beoordeling

Komende beoordeling toetsen we wederom of uw gemeente de processen voor het vakgebied VTH zodanig heeft ingericht at deze taken naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Daarbij kijken we ook naar uw inspanningen in het kader (van de invoering) van de Omgevingswet. Aangezien uw gemeente de laatste jaren als 'voldoet deels' werd beoordeeld, valt u in de komende beoordelingsronde ook onder het reguliere toezichtregime.

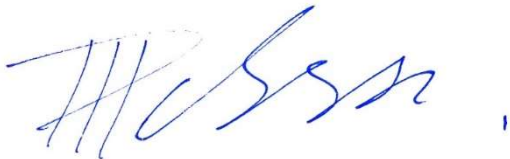
Tot slot

Hiermee is deze toetsingsronde afgerond. We verzoeken u de hiervoor genoemde verbeterpunten op te pakken en bij de toezichtinformatie voor de volgende beoordelingsronde een overzicht te voegen met de ondernomen acties naar aanleiding van deze verbeterpunten. De volledige toezichtinformatie over de periode 2023-2024 ontvangen wij graag zo spoedig mogelijk nadat u deze hebt vastgesteld, maar in ieder geval uiterlijk op 15 juli 2024.

Een afschrift van deze brief sturen wij ter kennisgeving aan uw gemeenteraad. Wij adviseren u om in het kader van horizontale verantwoording, en controle deze toezichtbrief actief onder de aandacht te brengen van de gemeenteraad.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de IBT-kaart. Zie daarvoor www.provincie-utrecht.nl/interbestuurlijktoezicht. Deze brief wordt via deze kaart ook toegankelijk.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
Namens hen,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'H.P. van Essen', with a small comma at the end.

H.P. van Essen
Gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling, Coördinatie Omgevingsbeleid, Energietransitie, Milieu en Bestuur

Bijlage: overzicht verbeterpunten

Rapportage en evaluatie

1. Stel het jaarverslag voor uitvoering en handhaving eerder vast zodat bij het opstellen van de uitvoeringsprogramma's voor het nieuwe jaar rekening kan worden gehouden met de conclusies en aanbevelingen uit de jaarverslagen.

Strategisch Beleid

2. Evalueer het huidige VTH-beleid en stel een nieuwe uitvoerings- en handhavingstrategie vast voor de thuishaken van de gemeente.
Toelichting: u heeft in december 2020 een uitvoerige evaluatie uitgevoerd van het Integraal handhavingsbeleid 2017 – 2020 en van het Beleidsplan Omgevingsvergunningen 2017 – 2020. Het voor deze evaluatie gehanteerde format zou u kunnen gebruiken voor een beleidsevaluatie over de periode 2021-2023.
3. Formuleer in de vast te stellen uitvoerings- en handhavingstrategie concrete en meetbare (SMART) doelen aan de hand van een actuele risicoanalyse en probleemanalyse en de daaruit voortvloeiende prioriteiten.
4. Maak in de vast te stellen uitvoerings- en handhavingstrategie inzichtelijk welke financiële en personele middelen benodigd zijn voor het bereiken van de doelen gedurende de periode waarvoor de strategie geldt en borg de benodigde middelen in de begroting.
5. Neem in de vast te stellen uitvoerings- en handhavingstrategie met betrekking tot omgevingsvergunningen een prioriteitstelling op die is gebaseerd op een analyse van problemen of inzichten uit de praktijk, of anders expliciet gemotiveerd.

Operationeel beleid

6. Maak in de nalevingsstrategie inzichtelijk hoe bevindingen van toezichthouders/handhavers worden gerapporteerd en welk vervolg hieraan wordt gegeven.

Programma en organisatie

7. Stel het uitvoeringsprogramma voor uitvoering en handhaving tijdig vast, zodat bij aanvang van het nieuwe jaar de uitvoering kan plaatsvinden volgens actuele programma's.
8. Maak in het uitvoeringsprogramma een koppeling met de in het beleid opgenomen doelen en prioriteiten, vooral met betrekking tot RO en Bouw. *Toelichting: voor de activiteiten RO en Bouw is in het uitvoeringsprogramma onvoldoende concreet vermeld welke voorgenomen activiteiten in 2023 worden uitgevoerd. Er wordt slechts een summiere toelichting gegeven op de landelijke prioritaire onderwerpen en in bijlage 5 een opsomming gegeven van de hoogste prioriteiten. Informatie over de voorgenomen activiteiten is nodig om in het jaarverslag inzicht te kunnen geven in hoeverre de uitgevoerde activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de gestelde doelen.*
9. Stem het uitvoeringsprogramma af met andere betrokkenen bestuursorganen en de organen die belast zijn met strafrechtelijke handhaving.

Vorbereiding, uitvoering en monitoring

10. Draag zorg voor voldoende financiële en personele middelen om de in het uitvoeringsprogramma voorgenomen activiteiten uit te kunnen voeren en vul zo nodig deze middelen aan of pas het uitvoeringsprogramma zo nodig aan.
11. Zorg dat voor RO en Bouw een beschrijving van de werkprocessen, de procedures en de bijbehorende informatievoorziening voor uitvoering en handhaving zijn vastgelegd.
12. Evalueer jaarlijks de naleving van de kwaliteitscriteria door uw gemeentelijke organisatie en de ODRU en rapporteer hierover jaarlijks aan de gemeenteraad.